

ekokymppi

Vuosikertomus
2015

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä

Ekokymppi

- Hoitaa Kainuun kunnille ja Vaalan kunnalle lakisääteisesti kuuluvia jätehuollon palveluja ja viranomais tehtäviä.
- Perustettu 2001
- 9 jäsenkuntaa: Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Vaala
- Asukasmäärä 31.12.2015: 78 388
- Toimialueen maapinta-ala: 21 494 m²
- Henkilötyöpanos 2015: 17 htv
- Toimii itsekannattavuusperiaatteella

Hallinto

- Korkein päätösvalta yhtymäkokouksella.
- Toimitusjohtaja vastaa operatiivisesta johtamisesta ja laatii strategiset suuntaviivat, jotka hallitus hyväksyy.
- Yhtymähallituksen toimikausi kaksi vuotta, tarkastuslautakunnan neljä vuotta.

Organisaatio

Lajittelua ja kierrätystä

Jätehuoltoon on lanseerattu uusi termi, kiertotalous. Kiertotaloudella tarkoitetaan materiaalien kierrätystä siten, että tuotannossa ja kulutuksessa ei synny jätettä vaan materiaalit ja niiden arvo säilyvät uudelleenkäyttöön. Lisäksi pyritään minimoimaan kierrosta poistuvan jätteen määrä.

Siinäpä on haastetta meille kaikille. Miten me kuluttajina saamme muutettua toimintatapamme ja motivaatiomme vastaamaan kiertotalouden määritelmää?

Ekokymppi on panostanut voimakkaasti aiheeseen liittyvään neuvontaan ja tiedotukseen. Biojätteen, lasin, metallin, kartongin ja paperin lajittelu pois sekalaisesta jätteestä on nyt tärkeämpää kuin koskaan aiemmin. Huolellisella lajittelulla jokainen meistä tukee tätä uutta toimintamallia, jolla pyritään minimoimaan uuden jätteen syntyminen ja mahdollistamaan materiaalien uudelleenkäyttö.

Lajittelun tärkeys korostuu myös vuoden 2016 alusta voimaantuleen kaatopaikkapäätöksen vuoksi sekä Riikinvoiman ekovoimalaitoksen käyttöönottoon liittyen. Kaatopaikkapäätöksessä kielletään sellaisen jätteen loppusijoittaminen, jossa orgaanisia aineita on yli 10 %. Tämä tarkoittaa sitä, että lähes kaikki loppusijoitettava jäte on esikäsitteltävä. Riikinvoiman ekovoimalaitos taas tarvitsee polttoainekseen mahdollisimman hyvälaatuisia sekajätettä. Polttoaineksi toimitettavassa sekajätteessä tulisi olla mahdollisimman vähän huonosti palavia tai laitteistoa kuluttavia jätelajeja. Kosteaa biojätettä huonontaa jätteen lämpöarvoa, lasi- ja metallijakeet taas kuluttavat laitteistoa ja huonontavat jäljelle jäävän tuhkan laatua. Näiden jakeiden kuljettaminen ja käsittely lisäävät myös turhia kustannuksia, joihin me kaikki jätteentuottajat joudumme osallistumaan.

Jätehuollon toimintamalli on muuttumassa merkittävästi koko maassa materiaalien uudelleenkäytön, kierrätyksen ja uuden jätteen synnyn ehkäisyn osalta. Meillä kainuulaisilla on nyt erinomainen tilaisuus olla edelläkävijänä huolellisina lajittelijoina ja materiaalien kierrättäjinä. Kainuussa on käytettävissä hyvä ja kattava keräysverkosto kaikille hyödynnettäville jätteille.

Otetaanpa itseämme niskasta kiinni ja ryhdytään Suomen parhaiksi lajittelijoiksi!

Jukka Oikarinen, toimitusjohtaja

"Biojätteen, lasin, metallin, kartongin ja paperin lajittelu pois sekalaisesta jätteestä on nyt tärkeämpää kuin koskaan aiemmin."

Asuinkiinteistöjen biojäte on kerättävä erilleen tai kompostoitava.

Risu-Mattila valmistui kesällä kajaanilaisten käyttöön.

Ekokymppi ostaa keräyspaikkojensa astiatyhjennykset ja kunnossapitopalvelut kilpailutettuna eri palveluntuottajilta.

Palvelut

KERÄYS JA KULJETUS

Ekokymppi järjestää eri jätelajien kuljetukset jatkokäsittelyyn omilta keräyspaikoiltaan (ekopisteiltä, lajitteluasemilta ja aluekeräyspisteiltä). Asuinkiinteistöt ja julkisen toiminnan kiinteistöt sopivat itse eri jätelajien keräyksestä ja kuljetuksesta jätehuoltoryhtymän kanssa (kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus).

Ekokymppin strategian perusta on syntypiste-lajittelu - jätteet lajitellaan heti niiden syntypaikalla eli kodeissa ja työpaikoilla voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Palvelutason kuvaus

Kiinteistökohtainen keräys (kotitaloudet ja vapaa-ajan asunnot)

- 21 097 omakotitaloa
- 22 646 asunto-osakeyhtiön huoneistoa
- 12 780 loma-asuntoa

Jätehuoltomääräysten mukaan vähintään neljän asuinhuoneiston kiinteistöllä on oltava erilliset astiat biojätteelle, sekajätteelle ja energiajätteelle. Tätä pienemmillä asuin-kiinteistöillä tulee olla erilliset jätelaastiat biojätteelle ja sekajätteelle. Paperi-, kartonki-, lasi- ja metallijäte vietään Ekokymppin ekopisteille ja vaaralliset jätteet lajitteluasemille. Loma-asukkaat kompostoivat biojätteen ja vievät sekajätteensä Ekokymppin aluekeräyspisteelle tai hankkivat mökille oman jätelaastian. Ekopisteet ja lajitteluasemat palvelevat myös loma-asukkaita.

Aluekeräyspisteet, 133 kpl

- kuntayhtymän ylläpitämiä asumisessa syntyvän sekajätteen keräyspisteitä
- käyttöoikeus vain aluekeräysmaksun maksavilla talouksilla
- useimmilla pisteillä myös Paperinkeräys Oy:n järjestämä paperinkeräys, käyttöoikeus kaikilla talouksilla

Ekopisteet, 30 kpl

- kuntayhtymän ylläpitämiä kotitalouden hyötyjätteen keräyspisteitä (ylläpitovastuu vuoden 2015 loppuun saakka)
- toimintavuoden lopussa lakkautettiin 13 lasinkeräyspistettä ja Kajaanin Kauppatorin ja Kuurnan ekopisteet sekä Ukkohallan ja Kontiomäen ekopisteet.
- Jätevalikko:paperi, lasi, metalli, kartonki ja tekstiili (tekstiilinkeräys UFF:n vastuulla)
- Lisäksi 17 kpl paperinkeräyspisteitä, joista vastaa Paperinkeräys Oy.

Lajitteluasemat, 8 kpl

- kuntayhtymän ylläpitämiä keräyspaikkoja, joihin voi toimittaa hyöty- ja sekajätettä sekä vaarallista jätettä
- hyötyjätteet ja vaaralliset jätteet veloittamatta kotitalouksilta
- seka- ja energiajäte kuntayhtymän vahvistaman jätetaksan mukaisella vastaanottomaksulla
- avoinna kahtena päivänä viikossa
- kesällä avoinna myös joka toinen lauantai

Sähkölaitteiden ja paristojen keräykset ja keräyskampanjat

Sähkölaitteiden ja paristojen keräykset ovat tuottajan vastuulla. Kainuussa sähkölaitteiden keräyspisteet sijaitsevat pääosin lajitteluasemilla ja paristonkeräyspisteet paristoja myyvissä liikkeissä.

Toimintavuonna Otanmäen ja Vuolijoen taajamissa järjestettiin keuhkalla, kesällä ja syksyllä vaarallisen jätteen ja sähkölaitteiden keräys.

Apteekit yhteistyökumppanina

Toiminta-alueen apteekit vastaanottavat kotitalouksien lääkejätteet.

Risu-Mattila

Kuntayhtymä rakensi Kajaaniin puutarhajätteen vastaanottoalueen Vuoreslahdentien varteen entisen Mattilan tilan alueelle. Alue sai nimen Risu-Mattila, ja se otettiin käyttöön heinäkuussa. Risu-Mattilassa otetaan vastaan asumisessa sekä kaupan ja teollisuuden toiminnassa syntyviä risuja ja haravointijätteitä. Alue on avoinna kaikkina vuorokauden aikoina läpi vuoden. Risut toimitetaan hakettavaksi Majasaaren jätekeskukseen. Haravointijätteet kuljetetaan jätekeskukseen hyödynnettäväksi aumakompostoinnissa. Alueella on kameravalvonta.

Majasaaren jätekeskus

- kuntayhtymän ylläpitämä jätteiden vastaanotto-, käsittely- ja loppusijoitusalue.
- sijaitsee Kajaanin Kivimäessä, alueen omistaa Kajaanin kaupunki
- kokonaispinta-ala noin 100 ha, josta käytössä on noin 20 ha.
- EU-määräysten mukainen loppusijoitusalue otettu käyttöön 2007.

Keräyspistehaku: kierrätys.info

*Ekopisteet olivat Ekokympin
hallinnassa vuoden loppuun
saakka, minkä jälkeen ne siirtyivät
RINKI Oy:lle*

Yhdyskuntajäte = Vakituksessa / vapaa-ajan asunnossa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sekä siihen rinnastettavaa julkisen toiminnan jätettä.

Kierrätys = Jäte valmistetaan tuotteeksi, materiaaliksi tai aineeksi joko alkuperäiseen tai muuhun tarkoitukseen.

Tuottajan vastuu = Tuotteiden valmistajien ja maahantuojien vastuulla on järjestää kierrätyspalvelut. Koskee pakkauksia, paperia, sähkölaitteita, ajoneuvo-akkuja, renkaita, romuautoja ja paristoja.

Loppusijoitus = Jätteen loppusijoittaminen, läjittäminen. Jätteet, joita ei voida kierrättää tai hyödyntää energiana, päätyvät jätekeskuksessa loppusijoitukseen.

Lasi

Jätekeskuksen biojätekenttää laajennettiin yhdyskuntalietteiden käsittelyn takia.

Rakennuspuujäte haketetaan ja toimitetaan Kainuun Voima Oy:lle energiantuotantoon.

Majasaaren lajittelulaiturilla otetaan vastaan mm. puutavaraa, muovia, metalliromua ja sekajätettä.

KÄSITTELY JA HYÖDYNTÄMINEN

Majasaaren jätekeskus on jätteen vastaanotto- ja käsittelykeskus Kainuussa. Jätekeskuksen toimintoja ovat:

- seka- ja energiajätteen vastaanotto ja käsittely ja jalostus kierrätyspolttoaineeksi
- biojätteen vastaanotto ja aumakompostointi
- yhdyskuntalietteiden vastaanotto ja käsittely
- hyötyjätteiden vastaanotto
- lajittelulaituri pienille kuormille (peräkärriasiakkaat)
- loppusijoitettavan jätteen vastaanotto ja käsittely (tiivistys sorkkajyrällä ja peittäminen maamassoilla)
- vaarallisen jätteen vastaanotto ja toimitus asianmukaiseen käsittelyyn
- öljyisten lietteiden vastaanotto ja käsittely
- öljystä saastuneiden maiden vastaanotto ja kompostointi
- muusta kuin öljystä saastuneiden maiden vastaanotto ja loppusijoitus (kapselointi)
- biokaasun talteenotto ja poltto (ks. sivu 12. Ympäristövastuu)
- vesienkäsittely paikallisesti, (ks. sivu 12. Ympäristövastuu)

Biojätteen käsittely

Jätekeskuksessa kompostoidaan Kainuun kunnista erilliskerätty biojäte. Kompostikentällä biojäte murskataan pyöräkuormaajan seulaauhalla ja seostetaan tukiaineeseen (puuhake). Seos kasataan kaksi metriä korkeiksi ja 50 metriä pitkiksi aumoiksi. Kompostoitumista seurataan lämpötilamittauksilla. Tarvittaessa auma käännetään biologisen toiminnan parantamiseksi. Puolikypsä kompostimassa siirretään jätetäytön päälle jälkikypsytykseen. Kompostoitumisen lopputuote, multa, hyödynnetään jätekeskusalueella. Kompostimullalla korvataan muualta ajettavia maa-aineksia, joita tarvitaan jätepenkan peittelyyn ja maisemointiin.

Yhdyskuntalietteiden käsittely

Yhdyskuntalietteiden käsittely (Sotkamon ja Kajaanin jätevedenpuhdistamoilta) alkoi jätekeskuksessa elokuussa. Liete sekoitetaan tuhkan kanssa sellaisessa suhteessa, että se hygienisoituu. Hygienisoituminen tapahtuu sekoittamisen jälkeen kahden tunnin aikana pH:n noustessa arvoon 12 tai enemmän. Lopputuote käytetään jätekeskuksessa maanparannusaineena.

Jättemääriä sivulla 15!

Sekajätteen ja energiajätteen käsittely

Energiajätteen ja sekajätteen laitospainainen käsittely eli jalostus kierrätyspolttoaineeksi jatkui Huurinainen Oy:n toimiessa urakoitsijana. Sekajätettä murskattiin 2 482 tonnia edellistä vuotta vähemmän pienentyneen kierrätyspolttoaineen kysynnän vuoksi.

Kierrätyspolttoainetta valmistettiin 9 917 tonnia, ja energialaitoksiin sitä toimitettiin 11 920 tonnia. Vuoden vaihteessa varastossa kierrätyspolttoainetta oli 3 793 tonnia.

Käsittelyyn vastaanotettiin energiajätettä kuntayhtymän omilta lajitteluasemilta ja jätekuljettajilta yhteensä 4 298 tonnia ja sekajätettä yhteensä 10 264 tonnia.

Jätteestä energiaa ekovoimalaitoksessa

Kainuulaisten sekajäte kuljetetaan vuoden 2016 loppupuolella Leppävirralle Riikinvoima Oy:lle, jonka omistajia ovat kahdeksan kunnallista jätelaitosta ja Varkauden Aluelämpö Oy. Riikinvoima Oy rakennuttaa ekovoimalan, jossa omistajalaitosten sekajäte poltetaan ja hyödynnetään energiana. Voimala otetaan käyttöön kesällä 2016.

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä liittyi Riikinvoima Oy:n osakkaaksi 29.9.2014. Kuntayhtymä sitoutuu toimittamaan ekovoimalaitokseen 8 000 tonnia sekajätettä vuosittain.

Riikinvoiman osakkaaksi liittymisen taustalla on muun muassa jätelainsäädäntö, joka kieltää orgaanisen jätteen sijoittamisen kaatopaikalle lähes kokonaan sekä jätteen polton loppuminen Kainuussa.

Lajittelulaituri

Pientuojille tarkoitetulla lajittelulaiturilla vastaanotetaan muun muassa puutavaraa, muovia, kartonkia, paperia, metalliromua ja sekajätettä.

Hyötykäyttöön

ohjattiin

89% vastaanotetuista

jätteistä.

Nykyaikaista jätteen vastaanottoa ja käsittelyä

Majasaaren jätekeskus

Loppusijoitusalue

Suljettu
loppusijoitusalue

Biokompostialue

Kierrätyspolttoaineen
valmistus

Hyötyjätealue

Lajittelulaituri

Vaarallisen jätteen
varasto

Toimisto

Vaaka

Biokaasu-
pumppaamo

Öljyiset
lietteet

Öljymaiden
kompostialue

Vesien
käsittely

Varastohalli

Suljettu
loppusijoitusalue

Jatkokäsittely eri jätelaaduille 2015

Vaarallinen jäte > käsittely vaarallisen jätteen
käsittelyluvan omaavassa laitoksessa

Rakennuspuujäte ja metsätähteet > haketus >
energiantuotanto

Haravointijäte > kompostin tukiaine

Painekyllästetty puu > Demolite Oy > energian-
tuotanto

Kannot > haketus > energiantuotanto

Kiviainekset > maanrakennus

Kartonki, paperi ja metalli > uusioraaka-aineen
jalostus

Lasi ja keramiikka > maanrakennus

Muovi > jalostus kierrätyspolttoaineeksi
> energiantuotanto

Renkaat > Suomen Rengaskierrätys Oy
> jatkojalostus

Sähkölaitteet > tuottajayhteisöt > jatkokäsittely

Asbesti > loppusijoitus erityisjätteenä jätekes-
kuksessa

Sekajäte > laitosmainen käsittely / loppusijoi-
tus jätekeskuksessa

Energiajäte > jalostus kierrätyspolttoaineeksi
> energiantuotanto

TUKIPALVELUT

Monikanavainen asiakaspalvelu

Asiakaspalvelu vastaa kuntayhtymän jätteenkuljetusrekisterin ylläpidosta, vuosilaskutuksesta ja puhelinpalvelusta. Rekisteritietoja päivitetään mm. väestörekisterin, maanmittauslaitoksen, kuntien, seurakuntien ja jätehuoltoyritysten vuosittain toimittamilla aineistoilla.

Asiakaspalvelutiimissä oli kuluneena vuonna 17 henkilöä, joista 12 oli pelkästään puhelinpalvelutehtävissä alihankkijalla. Muut asiakaspalvelutehtävissä olevat hoitivat laskutusta ja asiakaspostin käsittelyä puhelinpalvelun lisäksi. Asiakaspalvelutiimiä koulutettiin vuoden aikana useita kertoja.

Nykyaikainen asiakaspalvelu on monikanavaista. Kuntayhtymällä on käytössään useita palvelukanavia:

- puhelinlinjat (vaihe, laskutus, jäteneuvonta, toimiston ja kenttäväen suorat numerot)
- sähköpostit (vaihe, laskutus, info, kurre ja henkilökohtaiset sähköpostiosoitteet)

- henkilökohtainen asiakaspalvelu lajittelu- asemilla, jätekeskuksessa ja hallinnossa
- verkkomediat (verkkosivut, yhteydenotto lomake, Kurre Kainuulaisen Facebook-profiili, Twitter, Blogit Ekoaviisi ja Kurren kerho, Snapchat, Ekoaviisi-uutiskirje ja keräyspistehaku kierrätys.info)

Vuosilaskutus 2015 toteutettiin entiseen malliin kuntakohtaisina laskutuserinä. Laskutuksen piiriin kuului yhteensä 56 523 kohdetta. Perusmaksu laskutettiin kaikilta kohteilta ja aluekeräysmaksu niiltä kohteilta, jotka eivät kuuluneet kiinteistön haltijan järjestämään jätteenkuljetukseen (15 509 kpl).

Vuosimaksut

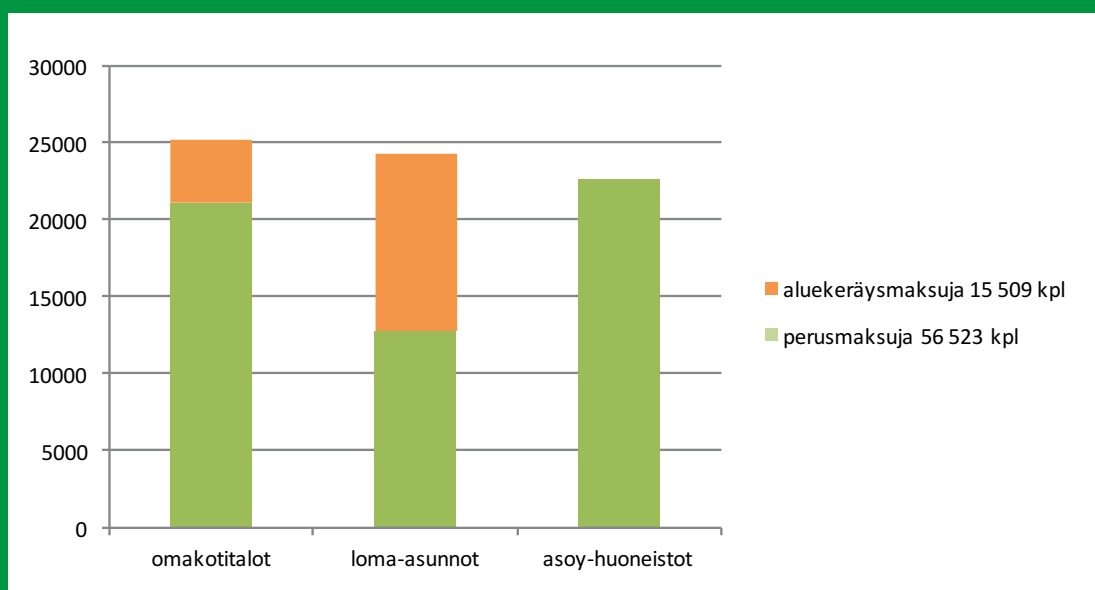
Kuntayhtymällä on lain velvoittamien palvelujen tarjoamiseksi kaksi maksujärjestelmää:

1. Jätehuollon perusmaksu peritään kaikista asumiskäytössä olevista asunnoista ja loma-asunnoista.
2. Aluekeräysmaksu peritään niiltä asuinhuoneistoilta ja loma-asunnoilta, jotka ovat aluekeräyksen asiakkaita. Aluekeräyspisteiden käyttöä valvotaan kameravalvonnan avulla.

Lietekaivojen tyhjennysten seuranta

Lietekaivojen tyhjennyksien seurannassa ja valvonnassa tehdään yhteistyötä ympäristövalvonnan viranomaisten kanssa. Kaikki kainuulaiset kiinteistöt, joissa Ekokymppin jätteenkuljetusrekisterin perusteella on sako- tai umpikaivoja, saivat keväällä tiedotepaketin. Se sisälsi tietoa lietekaivojen tyhjennyksien valvonnasta ja menettelyistä sekä yhteystiedot kaikista asiaan liittyvistä viranomaisista. Tietopaketti toteutettiin yhteistyössä ympäristö- ja rakennusvalvonnan viranomaisten kanssa.

Vuosimaksujen laskutus kiinteistötyypeittäin vuonna 2015, kpl

Sosiaalinen vastuu

HENKILÖKUNTA

Koko vuoden ajan kuntayhtymän palveluksessa oli vakituksessa työsuhteessa 13 henkilöä. Lisäksi kesätöihin palkattiin työntekijöitä sekä Majasaaren jätekeskukseen että toimistoon. Työllistämistuella oli osa-aikaisia toimistoapulaisia ja yksi neuvoja. Ammattiopiston aikuisopiskelun merkonomilinjalta oli harjoittelussa yksi opiskelija. Yhteensä kuntayhtymän henkilötymäärä oli 17 htv.

Työterveyshuolto ja turvallisuus

Suomen Terveystalo Oy hoitaa Ekokymppin työterveyspalvelut. Se on tehnyt Ekokymppille työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja huolehtii suunnitelman päivityksistä. Lisäksi se on tehnyt selvityksen työpaikkaergonomiasta.

Työturvallisuutta koskevia asioita hoitaa henkilökunnan edustama työsuojelutoimikunta, joka muodostuu työsuojelupäälliköstä ja työsuojeluvaltuutetuista.

Henkilöstön hyvinvointi

Ekokymppi tukee työntekijöiden hyvinvointia ja työkykyä tarjoamalla kortin, joka sisältää liikunta- ja kulttuurietuja.

Henkilöstön koulutus

Henkilökuntaa osallistui aktiivisesti jätealan seminaareihin ja koulutuksiin kuten

- Jätehuolto- ja jätelaitospäivät
- Viestintäpäivät
- Kiertotalouspäivät
- Jätelautakuntien neuvottelupäivät
- Pidä Lappi siistinä -seminaari
- Perintäalan webinaarit
- Jätehuoltoviranomaisten tapaaminen
- Verkkoviestinnän esteettömyys –seminaari

Lisäksi asiakaspalvelupäällikkö suoritti syksyllä ympäristöalan erikoisammattitutkinnon (jätehuollon koulutusala) Suomen ympäristöopisto Syklissä. Samaan tutkintoon tähtäävän koulutuksen aloitti syksyllä neuvoja-tiedottaja (koulutusalan ympäristökasvattaja).

NEUVONTA JA TIEDOTUS

Neuvonnalla ja tiedotuksella tarjotaan tietoa jätteen vähentämisestä, lajittelusta ja kierrätyksestä sekä kuntayhtymän toiminnasta. Tavoitteena on vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta.

Kotitalousasiakkaat ovat neuvonnan ja tiedotuksen pääkohderyhmä. Tietoa jaetaan myös vuorovaikutussuhteissa muihin sidosryhmiin (mm. kuntayhtymän omistajat, jätehuoltoyritykset, ympäristöviranomaiset, media).

Neuvonta- ja tiedotustapoja ovat:

- esitteet, ohjeet, julkaisut, tiedotteet
- lehti-ilmoitukset, radio- ja tv-mainonta
- verkkoviestintä, sosiaalinen media
- luennot, vierailut, tiedotustilaisuudet
- kokoukset ja palaverit, puhelinneuvonta

Biojäteneuvonnan vuosi

Neuvontatyössä keskityttiin paljolti sekajätteen lajitteluun ja erityisesti siihen, että biojäte pitäisi saada pois sekajätteen seasta. 2014 joulukuussa tehdyn sekajätteen koostumustutkimuksen tuloksena biojätteen määrää Kajaanin ja Sotkamon alueelta tulleesta sekajätteestä oli noin 30 %.

Toimintavuonna keskityttiin biojäteneuvonnassa erityisesti Sotkamon alueelle. Sotkamossa neuvottiin asiasta huhtikuussa kirjastossa ja valtuustosalissa, toukokuussa K-marketissa ja S-marketissa, pesäpallo-

otteluissa ja kesäkuussa torilla. Biojätkekampanja sai myös paljon huomiota mediassa, asiasta tehtiin lehtijuttuja ja radiohaastatteluja. Oma tiedottaminen asiasta tapahtui sosiaalisen median ja erilaisten esitteiden kautta.

Toinen sekajätteen koostumustutkimus tehtiin elokuussa. Tutkimuksessa oli mukana samat alueet kuin joulukuussa 2014 ja tulos oli sama eli biojätettä oli noin 30 % sekajätteen painosta.

Ympäristökasvatusta ja kestävä kehitys

Neuvontatyö keskittyy yhä enemmän neuvontakäynteihin. Puhelinneuvontaakin on, mutta se on siirtynyt vähitellen asiakaspalveluun (ostopalvelu). Tämä on mahdollistanut keskittymisen ympäristökasvatukseen ja kestävän kehityksen eteenpäin viemiseen.

Neuvontakäyntejä tehtiin päiväkoteihin, ilta- päiväkerhoihin ja perhekerhoihin, joissa neuvojana toimi hyvin usein Ekokymppin oraava Kurre Kainuulainen. Päiväkodeissa Kurren kanssa tehtiin Roskaretki tai Banaanin matka. Kurre vieraili myös kehitysvammaisten päivätoiminnassa Pajulan toimintakeskuksessa. Kurren kanssa jätteen lajittelu on hauskaa.

Jäteneuvontaa tehtiin myös ala- ja yläkouluissa sekä lukioissa. Neuvojat vieraili-

vat muun muassa Kajaanin Lyseolla, Pietari Brahen ja Jormuan kouluilla, Suomussalmen lukiossa ja Ruukinkankaan koululla sekä Vaalan yhteiskoululla. Neuvontatyö oli usein esitelmien pitoa, joissa kerrottiin Kainuun jätehuollosta, jätteen lajittelusta ja kierrätyksen tärkeydestä, Vichypullon elämästä tai Tuikun tarinasta. Neuvontaa tehtiin myös työpajatoimintana ja erilaisina lajitteluharjoituksina. Sotkamon Tenetin koulu tutustui myös Sotkamon lajitteluasemaan. Hauholan koulun Helmimarkkinoilla jäteneuvontaa tarjottiin oppilaille ja heidän vanhemmilleen.

Neuvoja nähtiin hyvin usein myös Kainuun ammattiopistolla. Neuvontakäyntejä tehtiin mm. Sotkamon matkailualalla Vuokatis- sa, Seppälän luonnonvara-alalla sekä ravitsemis-, sähkö- ja liiketalousalalla. Kainuun ammattioppilaitoksen opiskelijat olivat myös aktiivisia vierailijoita Majasaaren jätekeskuksessa. Siellä kävi opiskelijoita sähkö-, logistiikka-, luonnonvara-, kotityöpalvelu- ja puhdistusalalta.

Neuvojat olivat aktiivisesti mukana maahanmuuttajien koulutuksessa. Jäteneuvontaa oli seuraamassa paljon maahanmuuttajia niin Kajaanin Monikassa kuin myös Kainuun Opistolla Paltamon Mieslahdessa.

Neuvoja työhaalareissaan

Muita neuvontatilaisuuksia pidettiin mm.

- Kajaanin työvoimayhdistyksen ruokalan henkilökunnalle
- Kainuun keskussairaalan keittiöhenkilökunnalle
- Kuhmon Green Care –hankkeen kurssilaisille
- Jätekatosneuvontaa Kuhmon ja Sotkamon asunto-osaakeyhtiöissä
- Kiinteistö Oy Kajaanin Pietarin asukkailla Invalan kesätapahtumassa
- ”Valmistaudu joulun vastuullisesti” –illassa / UN Women Viinibaari Maria P:ssä

Tuikkujahti peruskoululaisille

Toimintavuoden aikana Ekokymppin järjestämä neljäs Tuikkujahti päättyi tammikuun lopussa ja viides alkoi marraskuun alussa. Jahdin 2014-15 voitti Puolankajärvenkoulun 5A, joka keräsi eniten tuikkukuoria oppilasta kohden. Voittaja palkittiin 300 euron rahapalkinnolla. Toiseksi tullut luokka sai 200 euroa ja kolmas 100 euroa. Muiden osallistujien kesken arvottiin rahapalkinto, 100 euroa, jonka voitti Hakasuon koulu. Kaikki luokat saivat osallistumisestaan diplomin, ja kaikki osallistujat saivat muistoksi Tuikkujahtivihkon. Koko jahdin saalis Kainuussa oli noin 500 000 tuikkukuorta, kuten muinakin vuosina.

Marraskuussa alkaneeseen jahtiin 2015-16 ilmoittautui 32 luokkaa, joissa oli oppilaita 620.

Tapahtumia

- Ekokymppin neuvijat ja Kurre olivat mukana myös erilaisissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa:
- Lasten juhla Sotkamossa (Leivolan koulun vanhempainyhdistys) ja Rakenna-Sisusta-Asu –messut huhtikuussa
 - Suomussalmen ekopäivä, Kajaanin Mahdollisuuksien tori ja Vaalan mökkiläis-tapahtuma toukokuussa
 - Nuorisotapahtuma (Sotkamon Lions Club ja Sotkamon kunta) ja mehutarjoilut lajitteluasemilla kesäkuussa
 - Kajaanin Markkinakatu heinäkuussa
 - Matchshow (koiranäyttely) Kajaanissa syyskuussa
 - Energiansäästöviikon tilaisuus Kajaanin kirjastolla lokakuussa

Recycling Roadshow

Kainuulaiset nuoret (Launch Pad –Kainuu) järjestivät kansainvälisen ”kierrätyskiertueen” - Recycling Roadshow:n – jossa oli nuoria Kainuusta, Unkarista, Slovakiasta ja Espanjasta. Ideana oli kiertää 10 päivän ajan Kainuuta ja järjestää kierrätystapahtumia. Kurre ja Ekokymppin neuvijat olivat mukana mm. pitämässä luentoja muovipullon kierrätyksestä Suomessa. Lisäksi nuoret kävivät tutustumassa Majasaaren jätekeskukseen. Yhteisenä kielenä oli englanti. Kurre oli mukana lähes kaikissa kierrätystapahtumissa kuten Suomussalmella, Kuhmossa ja Kajaanin Entringissä. Neuvijat olivat myös suunnitteluvaiheessa (ohjausryhmä) mukana, ja Ekokymppi myös sponsoroi tapahtumaa.

Muuta

Ekokymppin verkkosivuja päivitettiin säännöllisesti ja uutiskirje Ekoaviisi julkaistiin joka toinen kuukausi. Facebookin lisäksi muita somekanavia olivat Twitter ja kaksi blogia sekä uutena Snapchat. Mainontaa ja tietoisuuksia julkaistiin myös radiossa ja televisiossa.

Neuvonta- ja tiedotusmateriaaliksi painatettiin mm.

- Vuosikertomus 2014, 400 kpl
- Vuosikalenteri 2015, 51 000 kpl
- Kurren puuhavikko, 400 kpl
- Lajittele biojäte, 500 kpl
- Kompostointiopas, 500 kpl
- Lietekaivot kuntoon -esite, 11 000 kpl

Vuosikalenteri 2015 jaettiin joulukuussa jokaiseen Kainuun talouteen ja useimpiin yrityksiin (yhteensä 44 760 kpl) sekä ulkopaikkakunnalla asuville kesämökkiläisille (6 103 kpl).

Toiminta-alueen uusille kiinteistön omistajille, (1 109 kpl), lähetettiin jätehuollon tietopaketti, joka sisälsi mm. jätehuoltomääräykset, vuosikalenterin, organisaatioesitteen ja lajitteluohteita.

Sisäinen tiedonkulku hoidettiin yhteisillä palavereilla ja sähköpostilla sekä hallinnon taukokuoneessa olevan fläppitaulun avulla. Hallinnon ja jätekeskuksen / lajitteluasemien välinen tiedonkulku hoidettiin lähinnä puhelimitse ja sähköpostitse.

**Useita ryhmiä
Kainuun
ammattiopistolta
vieraili
jätekeskuksessa.**

Ympäristövastuu

Jätekeskuksen toiminta pohjautuu ympäristölupiin, joissa määrätään ympäristövaikutusten tarkkailusta vesien, kaasun, ilman, melun ja haittaeläinten osalta. Tarkkailua tehdään vuosittain Kainuun ympäristökeskuksen (nykyisin Kainuun ELY-keskus) hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti.

Ilmanlaadun tarkkailu

Jätteiden loppusijoitus vaikuttaa ilmanlaatuun, koska täyttöalueilla syntyy metaania. Lisäksi pöly-, mikrobi- ja paikallisia hajupäästöjä muodostuu murskattaessa jätettä ja käännettäessä kompostiaumoja.

Biokaasun talteenottojärjestelmä vähentää hajupäästöjä merkittävästi. Kaasua imetään vanhojen jätetäyttöjen alueelta (noin 8,8 ha), joissa on yhteensä 16 imupistettä.

Vuonna 2015 biokaasun pumpattu kokonaiskaasumäärä oli 1,1 milj. Nm³, josta tuotettu kokonaisenergiämäärä vastaa 5,4 GWh. Biokaasusta 6,3 % hyödynnettiin omassa energiantuotannossa. Loput poltettiin soihut polttimella hiilidioksidiksi ja vedeksi.

Toimintavuonna hajuista ei tehty yhtään rek-lamaatiota. Muita mahdollisia hajuhaittoja minimoidaan pitämällä avoin jätetäyttö mahdollisimman pienenä ja peittämällä kompostoitava biojäte välittömästi.

Vesien tarkkailu

Päästötarkkailussa seurataan likaisten suotovesien määrää ja laatua. Vaikutustarkkailu kohdistuu pinta- ja pohjavesiin. Velvoitetarkkailu on jaettu kahteen osaan:

1. Lähiympäristön tarkkailu, jota suoritetaan kerran kuussa.
2. Ulompi tarkkailu, jota tehdään kolmesti vuodessa (ulottuu Mainuanjärveen saakka).

Vesistövaikutuksia tarkkaillaan jätekeskusalueen ulkopuolella yhdeksässä vesistöpis-teessä. Lisäksi seurataan jätekeskukselta purkautuvan veden laatua ja määrää. Pohja-vesiä tarkkaillaan viidessä pisteessä kolme kertaa vuodessa. Jätevesistä mitataan typ-pi-, fosforipitoisuuksia ja orgaanisen aineen määrää.

Vesien käsittely

Jätekeskusalueen likaantuneet vedet (mm. liikenne- ja kompostialueilta) johdetaan likaisten vesien keräyskaivoon, josta vedet pumpataan ja imeytetään vanhoihin jätetäyt-töihin. Jätetäytön suotovesi johdetaan käsi-teltäväksi biologis-kemialliseen puhdistamoon:

1. Pääosa orgaanisesta aineesta poistetaan.
2. Envistone-käsittely poistaa suotoveden ammoniumtypen.
3. Loput epäpuhtaudet poistetaan.

Puhdistettu vesi johdetaan sähkönjohta-vuus- ja pH-mittausten jälkeen pois jätekeskuksen alueelta.

Toimintavuonna jätekeskuksen alueelta purkautuneen veden sähkönjohtavuusarvot oli-vat keskimäärin kaatopaikkavesille tyypilli-sen korkeita. Veden pH oli keskimäärin hie-man emäksistä tai lähellä neutraalia. Keski-määräinen kuormitus oli kaikkien parametri-en osalta vähäistä.

Pohjavedet

Kaatopaikan, lähinnä vanhimman, käytöstä poistetun jätetäytön vaikutus pohjaveteen oli selvästi nähtävissä vain kaatopaikan etelä-, lounais- ja länsipuolella. Vaikutukset ilme-nivät selvästi kohonneina sähkönjohtavuus-arvoina sekä kloridi- ja typpipitoisuuksina. Fosforipitoisuus oli suhteellisen pieni. Veden rauta- ja mangaanipitoisuudet olivat koholla.

Pintavedet

Jätekeskuksen kuormitus näkyy selväs-ti ensimmäisessä kaatoapaikan alapuolella olevassa tarkkailupisteessä, Koljosen suol-ta laskevassa ojassa (piste Kol/11) ja lieväs-ti Niittyjoen alaosassa olevassa tarkkailupis-teessä. Kylkiäisessä tai sen alapuolella ole-vassa vesistössä jätekeskuksen kuormitus-ta ei voi havaita.

**Majasaaren jätekeskuksen
jätevedet käsitellään
paikallisesti.**

**Bioroottori estää rasvan
ja öljyn pääsyn Envistone-
typenpoistolaitokseen,
jossa poistetaan mm.
jäteveden ammoniumtyppi**

Vesien käsittelyn toimintavuodet

- 2004** Puhdistamo otettiin käyttöön.
- 2006** Puhdistamon kapasiteettia laajennettiin ja laitos uudistettiin.
- 2007** Jätekeskuksen jätetäytöstä suotautuvassa vedessä havaittiin rasvaa ja öljyä. Suotoveden kulkeutuessa puhdistamolle rasva ja öljy aiheuttivat ongelmia suodattimien toimintaan. Jätevesien määrä lisääntyi uusien alueiden ja pohjavesipurkauman havaitsemisen vuoksi.
- 2008** Rakennettiin puhdistamon etupuolelle bioroottori, jolla estetään öljyjen ja rasvojen pääsy puhdistamoon. Samalla rakennettiin orgaanisen aineen jälkipoistoyksikkö.
- 2009** Salamanisku särki laitteistot -> puhdistamo vajaatoiminnassa kesäkuusta syyskuuhun, jolloin poistoteho 40 %, muulloin poistoteho 80 %. Ukkosenjohdattimia paranneltiin.
- 2010** Alkuvuodesta ongelmia mittauslaitteistossa, tulopumppujen taajuusmuuttajissa ja bioroottorin lamelleissa, jolloin poistoteho 56 %. Kesällä salamanisku särki laitteistot uudestaan, mistä aiheutui seisokki toimintaan. Kaikkien korjausten jälkeen poistoteho 66 %.
- 2011** Alkuvuodesta tuloputket jäätyivät sähkökatkosten vuoksi ja virtausmittareissa oli ongelmia, jolloin poistoteho 67 %. Alkukesästä seisokki ukkostuhojen jälkeen, loppuvuodesta mittaukset alkoivat toimia epäluotettavasti, mikä vaikeutti typenpoistoa. Poistoteho loppuvuodesta 46 %.
- 2012** Ongelmia jäätyamisen ja mittareiden kanssa, heinäkuussa ukkonen särki puhdistamon toimintakyvyttömäksi (logiikka ja mittarit tuhoutuivat kokonaan), laitos saatiin toimimaan tuhojen jälkeen vasta seuraavan vuoden alusta, toimintavuoden poistoteho oli 72 %.
- 2013** Veden laadunmittauksia ei saatu luotettavasti laitoksen logiikasta, mutta veloitettarkkailuraportin mukaan koko vuoden poistoteho 49 %.
- 2014** Pitkä edellisvuoden seisokki vaurioitti laitoksen ydintä (ioninvaihtomassaa), ja kun se oli saatu kuntoon, ukkonen vaurioitti laitoksen taas kokonaan, laitos saatiin toimintaan vasta lokakuun lopulla.
- 2015** Uusittiin jäteveden mittauksiin liittyvät laitteistot.
- Tulevaa:
2016 -2017 Jatketaan jäteveden mittauslaitteistoja uusimista. Majasaaren jätekeskukseen rakennetaan uusi puhdistamo alueen jätevesien käsittelemiseksi.

Kehitystyö

Biojätepeikko tuunattiin vanhasta Kurren päähi-neestä.

Lajitteluasemien toimintoja kehitettiin KEKE-kartoituksen tuloksena.

Biojätepeikko

Neuvontatyön avuksi tehtiin biojätepeikkoja:

- peikkoasu, jota käytettiin lasten tapahtumissa
- peikonpää Markkinakadulle, jossa haluttiin tuoda esille lajittelun tärkeyttä: jos biojätettä ei lajitella erilleen, siitä tulee kaamea peikko sekajätetoskiksessa!

Kestävän kehityksen kartoitus lajitteluasemille

Lajitteluasemien hoitajien kanssa yhteistyössä toteutettiin kestävän kehityksen kartoitus. Lajitteluaseman hoitajat vastasivat kyselyyn, jossa tarkasteltiin toimintaa ja turvallisuuskäytäntöjä, henkilökunnan hyvinvointia, viestintää ja taloudellisuutta. Kartoituksen perusteella tehtiin useita kehitystoimenpiteitä lajitteluasemilla.

Chat-kanavan suunnittelu

Verkon kautta toimivia palvelukanavia kehiteltiin edelleen ja aloitettiin verkkosivujen chat-palvelun käyttöönoton suunnittelu ja valmistelu.

Verkkosivujen esteettömyyspäivitys

Ekokymppin verkkosivuille tehtiin loppuvuonna esteettömyyspäivitys. Sivusto muunnettiin eri aisteille sopivaksi ja eri apuvälineille helposti käytettäväksi. Sivusto päivitettiin rakenteeltaan ja kieleltään selkeämmäksi ja helpommin navigoitavaksi. Esimerkiksi näkövammaisilla on nyt esteetön mahdollisuus käyttää kotisivuja ruudunlukuhelmien avulla.

Snapchat ja Ekokätköily-kisan suunnittelu

Uusi sosiaalisen median kanava - Snapchat - otettiin käyttöön loppuvuonna. Tarkoituksena on viestinnällä tavoittaa se kohderyhmä, jota muilla kanavilla ei niin hyvin ole tavoitettu eli 15-25 -vuotiaat nuoret.

Snapchat-kanavaa tehdään tunnetuksi Ekokätköily-kilpailulla, jonka suunnittelu aloitettiin loppuvuonna. Kisan järjestämiseksi Ekokymppi järjestää kesäpestin 15-25 -vuotiaalle nuorelle, joka suunnittelee ja toteuttaa Snapchat-kisan.

Ekokätköily -kisassa on tarkoitus etsiä päivän aikana julkaistavien kuvavinkkien avulla tietty paikka, asia tai joku muu kohde. Kohteita vaihdetaan esimerkiksi parin päivän välein, ja oikeiden vastanneiden kesken arvotaan palkintoja.

Muuta

Toimintavuonna aloitettiin uuden jätevedenpuhdistamon suunnittelu Majasaaren jätekeskukseen. Suunnittelu jatkuu vuoden 2016 aikana.

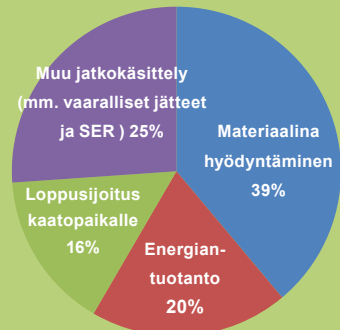
Yhdyskuntalietteen ja tuhkan sekoitusjärjestelmää kehitettiin ja etsittiin lopputuotteelle uusia käyttökohteita.

Ekokymppi oli mukana Kajaanin yliopistokeskuksen vetämässä "Kainuun ilmasto-hankkeessa" ja MTT Sotkamon "Vuogas"-hankkeessa, joka on jatkoa "Biojätettä ja hepolantaa" -hankkeelle.

Tunnuslukuja

Jättemääriä	2015	2014	Johdettu tunnus- luku 2015
Loppusijoitettavat jätteet	8 506	5 293 tonnia	109 kg/asukas
- Sekal. yhdyskuntajäte	5 469	1 477 tonnia	
- Rakennusjäte	1 968	1 645 tonnia	
- Muu loppusijoitettava jäte	1 069	2 171 tonnia	
Hyödynnettävät jätteet	63 066	56 992 tonnia	805 kg/asukas
- Paperi ja kartonki	4 484	4 287 tonnia	57 kg/asukas
- Energiajäte murskaukseen	4 298	3 312 tonnia	55 kg/asukas
- Sekajäte murskaukseen	10 264	12 746 tonnia	131 kg/asukas
- Biojäte	4 648	5 735 tonnia	59 kg/asukas
- Puhtaat maat	5 356	3 292 tonnia	
- Muut hyödynnettävät jätteet (risut, betoni jne)	34 016	27 620 tonnia	
Muut jätteet	2 195	3 054 tonnia	9 kg/asukas
- Saastuneet maat	649	1 466 tonnia	11 kg/asukas
- Vaaralliset jätteet	721	780 tonnia	
- Sähkölaitteet	825	808 tonnia	
Kokonaisjättemäärä, josta hyödynnetty	73 766	65 339 tonnia	941 kg/asukas
	89	92 prosenttia	
Yhdyskuntajätteen määrä, josta hyödynnetty	37 949	33 909 tonnia	484 kg/asukas
	59	81 prosenttia	

Yhdyskuntajätteen käsittely 2015

Yhdyskuntajäte = Vakinaisessa ja vapaa-ajan asunnossa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sekä siihen rinnastettavaa julkisen toiminnan jätettä.

Ympäristö

Biokaasu, talteenkerätty	1 083 565	1 136 069 Nm ³
Biokaasun metaanipitoisuus	54	61 prosenttia
Biokaasu, soihduttettu	1 020 000	1 083 000 Nm ³
Biokaasu, hyödynnetty	63 565	53 069 Nm ³
Hyödynnetyn kaasun energiamäärä	342	323 MWh
Soihduttetun kaasun energiamäärä	5,4	6,2 GWh
Metaani ilmakehään	450	426 tonnia

Talous

Toimintamenot	4 451 143	4 268 774 euroa
Toimintatuotot	5 041 173	4 734 066 euroa
Toimintakate	590 030	465 292 euroa
Vuosikate	494 048	382 806 euroa
Tilikauden tulos	109 847	425 euroa
Jätehuollon kustannukset	57	54 euroa/asukas

Taloudellinen vastuu

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Toiminta

Vuosi 2015 oli kuntayhtymän kolmastoista kokonainen toimintavuosi. Jäsenkuntien määrä oli 31.12.2015 9 kpl ja toimialueen asukasmäärä 78 388 henkilöä.

Kuntayhtymän toimintaa harjoitettiin Maja-saaren jätekeskuksessa sekä jäsenkuntien lajitteluasemilla. Toimistotilat ovat vuodesta 2008 lähtien sijainneet osoitteessa Viestitie 2, 87700 Kajaani.

Investointeja tehtiin suunnitellusti. Riikinvoin Oy:n loppuosa pääomasta ja pääomallainasta maksettiin kevään aikana. Kajaanin kaupungin Auralaa korvaava puutarhajätteen vastaanottoalue valmistui syksyllä. Jätekeskuksen biojätekenttää laajennettiin puhdistamolietteen käsittelyn vaatiman lisätilan vuoksi. Jätekeskuksen vesienkäsittelyn uudistamista siirrettiin vuodella määrärahaylityksen vuoksi. Investointeja tehtiin yhteensä 593 476 €.

Vuosilaskutus sujui ongelmitta. Asiakaspalvelusopimus ja vaihteen puhelinnumeron asiakaspalvelu jatkui Sentraalin kanssa.

Yhtymäkokouksen hyväksymää ohjetta talouden tervehtyttämiseksi toteutettiin suunnitellusti. Seka- ja energiajätteitä ja puuperäisiä jätteitä käsiteltiin oman toimintana. Muunnettua jätehuollon järjestämismallia toteutettiin suunnitellusti, ja yhteistyö urakoitsijoiden ja peruskuntien välillä sujui hyvin. Sakokaivorekisterin perustamista varten tietojen keräämistä jatkettiin kyselyillä kiinteistöjen omistajille. Palvelutaso toiminta-alueella säilyi kaikin puolin entisellään.

Seka- ja energiajätteen hyödyntämistä jatkettiin koko vuoden. Kierrätyspolttoaineen (REF) menekki oli edelleen paikallisesti arvioitua huonompi ja lähes kaikki kierrätyspolttoaine kuljetettiin Kainuun ulkopuolelle. Osa sekajätteistä ohjattiin loppusijoitukseen REF-varaston liikakasvun vuoksi.

Kuntayhtymä on osakkaana Riikinvoin Oy:ssä 3,16% osuudella.
- Osakepääoma yhteensä 194 861 €.
- Pääomallainasta yhteensä 584 584 €.

Vuoden 2015 aikana maksettiin loput osakepääomasta ja pääomallainasta.
- Maksettava osakepääoma oli 175 641 €
- Maksettava pääomallainasta oli 526 925 €

Riikinvoin rakennustyöt etenivät vuonna 2015 suunnitellusti.

Riskien hallinta ja sisäinen valvonta

Riskien hallinta: Jätelain kokonaisuudistuksen ja alueelle sovitun jätehuollon järjestämismallin myötä vastuujako on selkiytynyt toimintakentällä. Sovittu jätehuollon järjestämismalli toimii hyvin. Tuottajavastuun osalta pakkausjätteiden terminaalit tulivat käyttöön toukokuun alusta. Keräysverkoston toimintavastuu siirtyi tuottajien vastuulle vuoden lopussa ja koko verkosto myytiin tuottajille neuvottelujen jälkeen kanssa.

Käytännön toiminnasta on merkittävä osa erilaisten tietojärjestelmien varassa, joten niiden ylläpitoon ja toimintavarmuuteen on kiinnitetty huomiota mm. päivityksin ja ohjelmien ominaisuuksien parannuksin.

Rahoitusriskien osalta korkotasot ovat olleet alhaalla, mutta niiden ennustaminen tulevaisuuteen on vaikeaa. Korot olivat edellisen vuoden tavoin alhaisimmillaan pitkään aikaan.

Lainakannan riskiä on pienennetty sitomalla lainoista noin puolet pitkäaikaisiin korkoihin ja puolet lyhytaikaisiin (½-1v ebor). Osa lainoista on myös suojattu myös koronvaihtosopimuksella. Kassan riittävyttä on turvattu limiittileillä. Tulorahoitukseen vaikuttavat jätekeräytymät vaihtelevat jonkin verran suhdanteiden ja maakunnan alueen hankkeiden mukana, ja siten tulojen kertymä voi vaihdella arvioidusta.

Vahinkoriskeihin on varauduttu tarvittavin vakuutuksin. Vakuutusturva kattaa toimialan normaali toiminnat ja omaisuuden. Vakuutukset hankitaan Kajaanin kaupungin suorittaman kilpailutuksen mukaisesti OP-Pohjolasta.

Henkilöstön osaamista on ryhdytty jakamaan tärkeimpien osa-alueiden osalta mahdollisten sairastumien tapauksien varalta. Eläköitymiseen liittyvää tiedonsiirtoa ja tehtävien siirtoa toteutettiin pitkän vuotta.

Sisäinen valvonta: Sisäistä valvontaa on toteutettu voimassaolevan ohjeen mukaisesti. Viranhaltijoiden tekemiin päätöksiin kohdistuneet hallintovalitukset ovat liittyneet lähinnä maksujen kohtuullistamisiin ja järjestettyyn jätehuoltoon liittymiseen.

Eri toimintojen toteutumiseen ja seurantaan

on käytetty soveltuvia mittareita ja arviointityökaluja (mm. JLRap-hanke jätteiden tilastointiin). Hallitukselle ja tarkastuslautakunnalle raportoitiin taloudellisesta tilanteesta kuukausitasolla.

Sopimustoiminnassa ei ole havaittu rikkeitä tai niistä johtuvia seuraamuksia. Saatavien perintä hoidetaan vuosilaskutuksen osalta Lindorff Oy:lle annettavina toimeksiantoina ja jätekeskuslaskutuksen osalta oma toimintana. Muutamien asiakkaiden kanssa on sovittu maksujärjestelyistä ja saatavien muuttamisesta määräaikaiseksi korolliseksi lainaksi.

Toimintoketjut pyritään toteuttamaan siten, että niistä vastaa useampi henkilö. Taloudenhallinnassa toiminnot varmennetaan aina kahden henkilön toimesta.

Hallinto ja henkilöstö

Kuntayhtymän jäseniä ovat Kainuun kunnat: Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Vaala. Peruspääoman suuruus on 896 557 €. Kuntayhtymän toiminta on voittoa tuottamaton mutta itsekannattava.

Peruspääoman jakaantuminen kunnittain:

Hyrynsalmi	35 659 €	3,98 %
Kajaani	389 681 €	42,79 %
Kuhmo	112 672 €	12,57 %
Paltamo	44 764 €	4,99 %
Puolanka	39 243 €	4,38 %
Ristijärvi	18 248 €	2,04 %
Sotkamo	109 928 €	12,26 %
Suomussalmi	111 133 €	12,40 %
Vaala	41 229 €	4,60 %

Yhtymäkokouksessa on yhdeksän jäsentä, yksi jokaisesta jäsenkunnasta. Kunnat nimeävät edustajansa kuhunkin yhtymäkokoukseen. Yhtymähallituksessa on seitsemän jäsentä ja tarkastuslautakunnassa neljä. Hallituksen toimikausi on kaksi vuotta ja tarkastuslautakunnan neljä vuotta. Nykyisen hallituksen ja tarkastuslautakunnan toimikaudet päättyvät vuoden 2016 lopussa.

Hallitus 2015			Tarkastuslautakunta 2015	
Kunta	Varsinainen jäsen	Varajäsen	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Kajaani	Matti Nissinen, pj	Tuomas Laatikainen	Eero Juutinen, pj	Vesa-Pekka Sarparanta
Kajaani	Seija Heikkinen	Marjatta Immonen		
Sotkamo	Ari Määttä	Timo Hyvönen		
Kuhmo	Ilmo Komulainen, vpj	Toni Piironen		
Suomussalmi	Niina J. Kinnunen	Riitta Kyllönen	Erkki Oikarinen	Reijo Pyykkönen
Vaala (Paltamo, Vaala)	Pekka Lämsä	Erkki Leinonen	Pirkko Palm	Kaarina Syrjänen
Puolanka (Hyrnsalmi, Puolanka, Ristijärvi)	Anja Hyttinen	Anja-Kaarina Uusitalo	Hilkka Heikkinen	Helka Tolonen

Yhtymäkokous kokoontui toimintavuonna kolme kertaa, hallitus ja tarkastuslautakunta viisi kertaa. Yhtymällä on yksi varsinainen tilintarkastaja ja yksi varatilintarkastaja. Varsinaisena tilintarkastajana toimii KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy. Päävastuullinen tilintarkastaja on KHT, JHTT Antti Kääriäinen ja varalla KHT, JHTT Katri Hokkanen.

Kuntayhtymän palveluksessa oli toimintavuonna vakituksessa työsuhteessa 13 henkilöä. Lisäksi kuntayhtymässä oli määräaikaista Majasaaren jätekeskuksessa yksi konemies ja toimistolla asiakasneuvoja. Kuhmon lajitteluasemaa hoidettiin myös määrä- ja osa-aikaisella työntekijällä. Työllistämistuella oli palkattuna osa-aikaisena yksi neuvoja. Ammattiopiston aikuisopiske lun merkonomilinjalta oli harjoittelussa yksi opiskelija. Kesätoissa oli opiskelijoita mm. työllistämissetelillä. Yhteensä kuntayhtymän henkilötyömäärä oli 17 htv, ja työmäärä säilyi edellisten vuosien tasolla.

Talous

Perussopimuksen mukaan kuntayhtymä kattaa menonsa myyntituotoilla. Myyntituotoilla varaudutaan rahoittamaan myös kuntayhtymän tulevia investointeja ja pakollisia varauksia esim. tulevia loppusijoitusalueen sulkemiskustannuksia.

Kuntayhtymän liikevaihto oli 5 041 143 € (toimintatuotot). Vastaavat toimintamenot olivat 4 451 143 €. Toimintakate jäi ylijäämäiseksi 695 029 €. Rahoitustuotot ja -kulut olivat 95 982 €, jolloin vuosikate oli 599 047 € ylijäämäinen. Suunnitelman mukaisten poistojen (408 642 €) vähennyksen ja poistoeron muutoksen (24 441 €) jälkeen koko tilikauden ylijäämäksi jäi 109 846 €.

Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 6,5 % ja toimintamenot kasvoivat 4,3 %. Tarkemmat tunnusluvut ovat tasekirjassa toimintakertomuksen jälkeen.

Valtiolle tilittävää jäteveroa perittiin jättemaksuissa yhteensä 433 070 €. Käytössä olevan loppusijoitusalueen ennallistamisvarauksista tehtiin 45 000 € (TA 40 000 €). Edellisenä vuoden tuloksesta jäänyttä kierrätyspolttoaineen käsittelyvarauksista (90 000 €) ei purettu. Tuloksesta tehtiin edellisen lisäksi 60 000 lisävaraus vuodenvaihteessa varastossa olevan ref-polttoainemäärän mukaan käsittelykustannuksien kattamiseksi.

Vuoden 2015 käyttötalousmenoja rahoitettiin Majasaaren jätekeskuksen käsittelymaksuilla ja erillisillä jätetaksan mukaisilla perusmaksuilla ja aluekeräysmaksuilla. Kokonaisuudessaan toimintatuotot olivat 112 726 € arvioitua pienemmät ja toimintamenot 56 895 € suuremmat kuin talousarviossa.

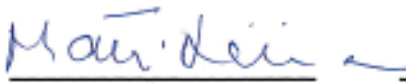
Investointien rahoitukseen otettiin 1 300 000 € pitkäaikainen luotto Kainuun Osuuspankista.

Kajaanissa 1.4.2016

Kainuun jätehuollon kuntayhtymän yhtymähallitus

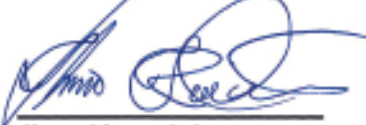
Allekirjoitukset

Jukka Oikarinen

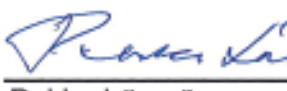

Matti Nissinen

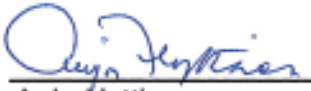
Seija Heikkinen

Ari Määttä

Ilmo Komulainen

Niina Kinnunen

Pekka Lämsä

Anja Hyttinen

TULOSLASKELMA
yksikkö=euro

31.12.2015 31.12.2014

RAHOITUSLASKELMA
yksikkö=euro

31.12.2015 31.12.2014

Toimintatuotot	5 041 173	4 734 066	TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Myyntituotot	5 020 178	4 676 909	Toiminnan rahavirta	599 049	312 806
Maksutuotot	20 970	2 130	Investointien rahavirta	-540 965	-203 769
Muut toimintatuotot	26	55 027	Toiminnan ja investointien rahavirta	58 084	109 037
Henkilöstökulut sivukuluineen	-841 634	-854 743	RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Palvelujen ostot	-2 822 325	-2 813 367	Pitkäaikaisen lainan lisäys (+) / vähennys (-)	-475 354	-371 354
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-237 153	-277 100	Lyhytaikaisen lainan lisäys (+) / vähennys (-)	-277 402	65 766
Muut toimintakulut	-550 033	-323 566	Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0
TOIMINTAKATE	590 033	465 292	Saamisten muutos	-354 210	-101 035
Korkotuotot	8 115	25 786	Korottomien velkojen muutos	-234 648	297 020
Korkokulut	-91 244	-89 813	Rahoituksen rahavirta	-41 614	-109 603
Muut rahoituskulut	-12 853	-18 459	RAHAVAROJEN MUUTOS	16 470	-566
VUOSIKATE	494 048	382 806	Rahavarat tilikauden lopussa	18 153	1 683
Suunnitelman mukaiset poistot	-408 642	-406 822	Rahavarat tilikauden alussa	1 683	2 249
TILIKAUDEN TULOS	85 407	-24 016			
Varausten lisäys (+) tai vähennys (-)	24 441	24 441			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	109 847	425			

TASE

yksikkö=euro

31.12.2015 31.12.2014

31.12.2015 31.12.2014

VASTAATAVAA

Aineettomat hyödykkeet	14 620	17 566
- aineettomat oikeudet	14 620	17 566
- muut pitkävaikutteiset menot		
Aineelliset hyödykkeet	6 322 922	6 363 295
- kiinteistöjen vuokraoikeudet	117 664	100 971
- rakennukset	320 230	336 926
- kiinteät rakenteet ja laitteet	4 806 921	4 814 582
- koneet ja kalusto	167 135	236 096
- ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	910 971	874 720
Sijoitukset	199 882	24 240
Saamiset	1 571 179	1 200 499
- myyntisaamiset	786 027	861 332
- muut saamiset	716 601	281 659
- siirtosaamiset	50 398	55 825
Rahat ja pankkisaamiset	18 153	1 683
VASTAATAVAA YHTEENSÄ	8 108 603	7 605 600

VASTATTAVAA

Oma pääoma	189 355	79 508
- pääomapanokset	896 557	896 557
- edellisten tilikausien yli- alijäämä	-817 049	-817 474
- tilikauden yli- / alijäämä	109 847	425
Tilinpäätössiirtojen kertymä	242 610	267 051
- poistoero	242 610	267 051
Pakolliset varaukset	545 200	440 200
Vieras pääoma	7 131 437	6 818 841
Pitkäaikainen	4 875 737	4 051 081
- lainat rahoituslaitoksilta	4 043 726	3 167 081
- lainat julkisyhteisöiltä	832 000	884 000
Lyhytaikainen	2 255 710	2 767 760
- lainat rahoituslaitoksilta	1 420 096	1 697 498
- lainat julkisyhteisöiltä	52 000	52 000
- ostovelat	517 486	572 055
- muut velat	90 467	126 808
- siirtovelat	175 664	319 399
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 108 603	7 605 600

TILINTARKASTUSKERTOMUS

KPMG Järjestelmäpalvelut Oy
Linnankatu 8
00100 HAJAANIEMI

Puhelin (09) 760 3000
Faksi 09 760 2603
www.kpmg.fi

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Kainuun Järjestelmäpalvelut kuntayhtymän tilintarkastuskertomus

Olemme tarkastaneet Kainuun Järjestelmäpalvelut kuntayhtymän hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahotuslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutusvertailun ja toimintakertomuksen.

Kuntayhtymän hallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa sen hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kuntayhtymän hallitus ja johtaja vastaa tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kuntayhtymän toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöksen laatimista koskevien sääntösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus ja johtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisien virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväläseiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan luotettavuutta. Sisäinen valvonta ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottamalla huomioon toimintakertomuksessa siitä esitetyn selonteon. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämätöntä olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteuttamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kuntayhtymän hallinto on hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti.

Kuntayhtymän sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti.

Kuntayhtymän tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien sääntösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista.

Lausumat tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamallamme tilikaudella.

Kajaneissa 11. huhtikuuta 2016

KPMG Järjestelmäpalvelut Oy

Antti Kärtiläinen
KHT, JHT

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä, Viestitie 2, 87700 Kajaani, 08 636 611
www.ekokymppi.fi